

Aan de Minister van Landbouw, Visserij,
Voedselzekerheid en Natuur
Verzonden via www.internetconsultatie.nl

Datum : 4 november 2025
Onderwerp : Consultatie Concept Wijziging Besluit
gewasbeschermingsmiddelen en
biociden
Ons kenmerk : 96497/MB
Voor informatie : -
Bijlage(n) : -
CC : -

Vewin reageert graag op deze Consultatie Concept Wijziging Besluit gewasbeschermingsmiddelen (Bgb) en biociden in verband met aangepaste beoordelingsmethoden, uitbreiding van een adviestaak van het Ctgb en technische wijzigingen.

Context consultatie

Voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen zijn in de Europese regelgeving uniforme beginselen en richtsnoeren vastgesteld. In aanvulling hierop zijn er ook nationale beoordelingsmethoden die zijn gericht op bijvoorbeeld de bescherming van drinkwaterbronnen, grondwater en oppervlaktewater.

Aanleiding tot wijziging van dit besluit betreft de actualisering van twee door het Ctgb toegepaste (nationale) beoordelingsmethoden: voor uitspoeling naar het grondwater (GeoPEARL) en naar oppervlaktewater (DRAINBOW). GeoPEARL 3.3.3 wordt geactualiseerd naar 4.4.4. Dit betreft de artikelen 8e (beoordeling risico grondwater) tot en met 8g (beoordeling risico drinkwater) in relatie tot Bijlage 1 van het Besluit. Daarnaast heeft het Ctgb de Minister van LNV verzocht het beoordelingsmodel DRAINBOW als nationale beoordelingsmethode vast te stellen. Dit model modelleert het effect van gewasmiddelengebruik op de concentratie van deze middelen in oppervlaktewater. In de huidige beoordeling wordt drainage en atmosferische depositie nog niet meegenomen en nu wel. Dit betreft artikel 8h (beoordeling risico oppervlaktewater).

Met de wijziging van het Besluit wordt voorzien in het doorvoeren van een actualiseringsslag van door het Ctgb te hanteren beoordelingsmethoden voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen.

Vewin reactie

Vewin benadrukt dat het van belang is dat wijzigingen in de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden actief bijdragen aan verbetering van de waterkwaliteit. Hierbij moet prioriteit gegeven worden aan de bescherming van drinkwaterbronnen, conform de Kaderrichtlijn Water (KRW) en de drinkwaterwetgeving.

Vewin wil daarom de volgende punten en aanbevelingen meegeven:

Meldplicht gewasbescherming en biociden: tijdelijk toestaan ongewenst

Voor middelen waarvan bij de toelating is bepaald dat deze niet in twee opeenvolgende jaren mogen worden toegepast (artikel I, onderdeel K, artikel 32, eerste lid onder a) geldt een meldplicht. De wetgever wil benutting van het meldingssysteem open te houden voor bijvoorbeeld noodsituaties of in geval van nieuw Europees beleid. Voortaan worden gewasbeschermingsmiddelen waarvoor de meldingsplicht geldt in de Regeling opgenomen.

Vewin vindt dat het tijdelijk toestaan van gewasbeschermingsmiddelen en biociden die in beginsel zijn verboden of (nog) niet zijn goedgekeurd, in strijd is met een goede bronaanpak en zorgplicht om de duurzame drinkwatervoorziening veilig te stellen. Ook is dit in strijd met het voorzorgbeginsel uit de Verordening en het doel van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden, die uitgaan van een hoog niveau van bescherming van de gezondheid van mens, dier en milieu.

Vewin stelt voor om gewasbeschermingsmiddelen en biociden niet meer tijdelijk toe te laten, omdat dit grote risico's oplevert voor de kwaliteit van drinkwaterbronnen.

Beoordeling van risico's voor grondwater en drinkwater

Het Ctgb heeft de Minister van LNVN gevraagd om een gestandaardiseerde methodiek aan te reiken voor het gebruiken van beschikbare monitoringsgegevens in grondwater bij de toelatingsbeoordeling. Daarvoor is artikel 8e aangepast.

Vewin is van mening dat risico's van uitspoeling van bestrijdingsmiddelen naar het grondwater en drinkwaterbronnen zoveel mogelijk voorkomen moeten worden. In de huidige methodiek van beoordeling van de risico's van stoffen zitten onvolkomenheden die ervoor zorgen dat bestrijdingsmiddelen in bodem en (grond)water terecht kunnen komen. Hierdoor kan de kwaliteit van drinkwaterbronnen (verder) verslechteren en worden KRW doelen (mogelijk) niet gehaald.

Denk bijvoorbeeld aan de meetbaarheid van stoffen (niet-toetsbare stoffen kunnen grote problemen veroorzaken voor de waterkwaliteit), het niet meenemen van mengseltoxiciteit of cocktaileffecten van verschillende stoffen, en het punt dat een stof meerdere toelatingen kan hebben (bijv. als bestrijdingsmiddel en diergeneesmiddel) waardoor de stof via verschillende routes in het milieu terecht kan komen en waterkwaliteitsnormen overschreden worden. Dit terwijl op Europees niveau wordt gewerkt aan een 'one substance, one assessment' methodiek.

Vewin stelt daarom het volgende voor:

- *Stem de beoordeling van het risico van bestrijdingsmiddelen voor grondwater en drinkwaterbronnen af op de doelen en waterkwaliteitsnormen van de Kaderrichtlijn Water;*
- *Zorg ervoor dat bestrijdingsmiddelen alleen worden toegelaten als de werkzame stoffen en metabolieten ervan goed meetbaar zijn en kunnen worden getoetst aan de geldende normen;*
- *Ontwikkel een methodiek om mengseltoxiciteit mee te kunnen nemen in de beoordeling van middelen;*
- *Neem bij de beoordeling van het risico van bestrijdingsmiddelen ook andere toelatingen/toepassingen en emissieroutes van de werkzame stoffen en metabolieten mee (cumulatieve belasting van het milieu).*

Beoordeling risico drinkwater: PFAS-houdende bestrijdingsmiddelen

Sommige bestrijdingsmiddelen bevatten PFAS-verbindingen. Gebruik van deze middelen draagt bij aan een verdere verspreiding van PFAS in het milieu. Vewin pleit ervoor om, net als in Denemarken, PFAS-houdende bestrijdingsmiddelen te verbieden vanwege de grote onomkeerbare uitspoeling van het afbraakproduct Trifluorazijnzuur (TFA) naar het grondwater en de bronnen van drinkwater.

Vewin stelt voor om, net als in Denemarken, PFAS-houdende bestrijdingsmiddelen te verbieden.

De aanbevelingen in deze reactie kunnen ervoor zorgen dat de bescherming van drinkwaterbronnen beter wordt verankerd in het besluit.